

***Laboratorium chemii
ogólnej
dla kosmetologów***

dr inż. Anna Oborska
dr inż. Marzena Arndt

Wydawca

Wyższa Szkoła Zawodowa Kosmetyki i Pielęgnacji Zdrowia

00-252 Warszawa

ul. Podwale 13

tel. (0-22) 635-50-09

fax (0-22) 635-73-62

<http://www.wszkipz.pl/>

e-mail: kosmeto@wszkipz.pl

Druk

INFOMAX

25-604 Kielce

ul. M. Opielińskiej 21

tel./fax (0-41) 368-38-08

e-mail: infomax@infomax.com.pl

Spis treści

CZĘŚĆ I

ZARYS WIEDZY TEORETYCZNEJ DO LABORATORIUM CHEMII OGÓLNEJ 7

1. Rozpuszczalność związków chemicznych. Pojęcie roztworu nasyconego i przesyconego. Efekty termiczne reakcji.....	8
1.1. Rozpuszczalność związków chemicznych.....	8
1.2. Efekty termiczne reakcji.....	9
2. Badanie pH roztworów przy pomocy wskaźników. Reakcje dysocjacji i hydrolizy. Roztwory buforowe.....	10
2.1. pH roztworów.....	10
2.2. Wskaźniki pH.....	11
2.3. Roztwory buforowe.....	12
2.4. Dysocjacja i hydroliza.....	12
2.5. Stała dysocjacji.....	13
3. Analiza jakościowa – wykrywanie kationów i anionów 1 grupy.....	15
3.1. I grupa kationów.....	15
3.2. I grupa anionów.....	19

4. Analiza miareczkowa.....	21
4.1. Punkt równoważnikowy (PR) punkt końcowy (PK) miareczkowania.....	22
4.2. Miano roztworu. Substancje podstawowe.....	23
4.3. Naczynia miarowe	24
4.4. Alkacymetria.....	26
4.4.1. Substancje podstawowe w alkacymetrii.....	27
4.4.2. Miareczkowanie mocnego kwasu (zasady) mocną zasadą (kwasem).....	27
4.4.3. Miareczkowanie słabego kwasu mocną zasadą i słabej zasady mocnym kwasem.....	30
4.5. Redoksometria – oznaczenia manganometryczne.....	35
4.5.1. Podstawy teoretyczne.....	35
4.5.2. Wskaźniki redoks.....	38
4.5.3. Manganometria.....	38
5. Spektrofotometria absorpcyjna.....	41
5.1. Pojęcia podstawowe.....	41
5.2. Aparatura.....	44
6. Chromatograficzne metody rozdziału – chromatografia bibułowa i cienkowarstwowa (TLC).....	47
7. Tłuszcze i emulsje.....	51

Część II

INSTRUKCJE DLA LABORATORIÓW CHEMII

OGÓLNEJ.....55

1. Jednostki i wzory pomocnicze.....56

2. Sprzęt laboratoryjny.....57

3. Badanie rozpuszczalności związków chemicznych.

Roztwór nasycony i przesycony.

Efekty termiczne reakcji. Opis obserwowanych zjawisk.....58

4. Badanie pH roztworów przy pomocy wskaźników.

Reakcje dysocjacji i hydrolizy. Roztwory buforowe.....60

5. Analiza jakościowa – wykrywanie kationów

i anionów I grupy.....62

6. Analiza miareczkowa – alkacymetria i alkalimetria.

Przygotowanie roztworów mianowanych.....66

7. Analiza miareczkowa – oznaczenia manganometryczne.....73

8. Spektrofotometria	78
8.1. Krzywa wzorcowa barwnika.....	78
8.2. Spektrofotometryczne oznaczanie miedzi z kuprizonem.....	79
8.3. Spektrofotometryczne oznaczanie żelaza z 1,10 fenantroliną.....	80
8.4. Spektrofotometria – krzywa wzorcowa kwercetyny.....	81
8.5. Sporządzanie krzywej wzorcowej. Określanie lipofilowości związków w układzie ekstrakcyjnym oktanol/woda	82
9. Chromatografia cienkowarstwowa TLC	84
9.1. Rozdzielanie barwników w roślinie zielonej.....	84
9.2. Wykrywanie witaminy C w soku świeżych owoców i warzyw.....	87
9.3. Rozdzielanie glicerydów.....	88
10. Reakcje charakterystyczne dla tłuszczów – badanie rozpuszczalności, procesy zmydlania i emulgowania tłuszczów	90